

Nefndasvið Alþingis
B.t. Velferðarnefndar
Austurstræti 8-10
101 Reykjavík

Kópavogi, 17. mars 2020

Efni: Þingskjal 1128 - 664. mál, lagt fram á 150. löggjafarþingi 2019-2020.

Umsögn/Breytingartillögur við framlagt stjórnarfrumvarp til laga um breytingu á lögum um atvinnuleysistryggingar og lögum um Ábyrgðarsjóð launa (minnkað starfshlutfall).

Vísað er til stjórnarfrumvarps til laga um breytingu á lögum um atvinnuleysistryggingar og lögum um Ábyrgðarsjóð launa (minnkað starfshlutfall), sbr. þingskjal 1128 – 664. mál, lagt fram á 150. löggjafarþingi 2019-2020. Frumvarpið hefur farið í umræðu á Alþingi og liggur nú hjá velferðarnefnd en verður ekki lagt í hefðbundið umsagnarferli.

Félag íslenskra atvinnuflugmanna (FÍA) styður í meginatriðum frumvarpið og telur markmið þess mikilvæg í ljósi þeirrar stöðu sem nú er uppi, þ.e. að leitast verði við að aðstoða fyrirtæki við að halda ráðningarsambandi við starfsfólk sitt þar til aðstæður skýrast með því að lækka starfshlutföll þeirra í stað þess að grípa til uppsagna. Hlýtur það að teljast samfélaginu öllu til heilla að sem flestir haldi ráðningarsambandi við vinnuveitanda sinn. FÍA telur engu að síður nauðsynlegt að leggja fram eftirfarandi tillögur til breytinga á frumvarpinu svo markmið þess nái fram að ganga. Máli FÍA til stuðnings hefur einnig verið sett fram neðangreind tafla sem nánar verður útskýrð í rökstuðningi með breytingartillögum þessum.

FÍA hefur einnig verið í samtali við aðra aðila á vinnumarkaði s.s. VR, FFI, FVFI og fleiri vegna stöðu mála, þ.e. vegna þeirrar óvissu sem þar ríkir eftir að lýst hefur verið yfir heimsfaraldri vegna kórónuveirunnar (SARS-CoV-2), og njóta breytingartillögur félagsins fulls stuðnings þeirra.

Breytingartillögur

1. gr.

Í stað:

„Greiðslur atvinnuleysisbóta skv. 1.mgr. skulu nema hámarki tekjutengdra atvinnuleysisbóta í réttu hlutfalli við hið skerta starfshlutfall“

Komi:

„Greiðslur atvinnuleysisbóta skv. 1.mgr. skulu nema hámarki atvinnuleysisbóta.“

Í stað:

„Þrátt fyrir 2. mgr. skulu laun frá vinnuveitanda fyrir hið minnkaða starfshlutfall og atvinnuleysisbætur samkvæmt ákvæði þessu samanlagt aldrei nema hærri fjárhæð en 650.000 kr. á mánuði“

Komi:

“Þrátt fyrir 2.mgr. skulu atvinnuleysisbætur að hámarki vera 456.404 kr. á mánuði.“

Rökstuðningur:

- Um tímabundna ráðstöfun er að ræða, einskona brú til skemmri tíma en ekki varanlega ráðstöfun.
  - Með því að fella út hámarkssamtölu launa og bótafjárhæðar 650.000 kr en tiltaka einungis hámark bótafjárhæðar, aukast líkur á þáttöku í úrræðinu og fleiri aðilar munu halda starfi með þáttöku atvinnurekenda.
  - Með því að fá einstaklinga á hærri launum, yfir miðgildi (650.000) verjum við störf og atvinnuþáttöku sem er í samræmi við markmiðssetningu laganna að halda fólki í ráðningarsambandi.
  - Þessir einstaklingar myndu að öðrum kosti missa starf sitt að fullu og leggjast af fullum þunga á Ábyrgðasjóð launa án þess að móttframlag atvinnurekenda kæmi til.
  - Þessi tiltekni hópur greiðir nú og hefur um langan tíma greitt af launum sínum skatta og gjöld til samfélagsins. Þeir ættu því að njóta bótaréttar til jafns við aðra í þennan stutta tíma.
  - Í neðangreindri töflu eru tekin skýringardæmi þar sem tekjuhópum er stillt upp með 100.000 kr millibili frá 400. þús uppí 2 milljónir. Þar er stillt upp tveimur birtingarmyndum, annarsvegar frumvarpið svohljóðandi og hinsvegar með breyttum forsendum. Reiknuð eru laun og bætur launþega ásamt áhrifum á kostnað(bætur) og tekjur (skatta) ríkissjóðs.
-
- Í fyrri myndinni er miðað við frumvarpið óbreytt. Það er reiknað með lágmarks lækkun starfshlutfalls um 20% þ.e. 80% starf en lágmarksstarfshlutfall skuli vera 50% starf. Hámarks fjárhæð samtölu bóta og eftirstæðra launa fyrir hið nýja starfshlutfall skuli vera 650.000 kr
  - Þar má sjá að með 650.000 kr hámarkstekjum verður stórum hópi millitekjufólks mismunað. Launafólk undir 800 þúsundum í heildarlaun fær fullar bætur. Ráðstöfunartekjur þess fólks munu haldast óskertar. Sá hópur sem hefur yfir 800 þúsund í heildarlaun skerðist hratt og við 1300 þúsund krónur og yfir nýtur fólk engra bóta frá ríkinu.
  - Þessi hópur launafólks greiðir hæst hlutfall skatta hvort sem miðað er við krónutölu eða hlutfall launa og því er það sanngirnissjónarmið að þetta fólk sitji við sama borð og aðrir hópar þegar kemur að rétti til bótafjárhæða.
-
- Í þeirri seinni er lögð til breyting uppreiknuð á sama hátt en forsendum er breytt. Þar er gert ráð fyrir að allir sem gætu fallið undir ákvæði þessara laga njóti jafnræðis. Þannig geti launþegar nýtt sér atvinnuleysisbætur að fullu til móts við núgildandi laun. Með þessum hætti verður hægt að mæta mun breiðari hópi fólks, einkum millitekjuhópum. Fólk með há laun mun hinsvegar taka skerðingu á ráðstöfunartekjum eftir að hámarki bóta er náð.

- Með breytingunni er sýnt fram á, að með breyttum forsendum munu millitekjuhópar halda tekjum upp að 1600 þúsundum.
- Þessi hópur mun því halda áfram að skila sköttum og gjöldum til samfélagsins og halda ráðningasambandi sínu sem er í samræmi við markmiðssetningu laganna.
- Þessi hópur launafólks mundi að öðrum kosti mögulega leggjast af fullum þunga á bótakerfið og þiggja sömu bótafjárhæð án mótramlags til samfélagsins.
- Mikilvægt er að hafa í huga að um stuttan tíma er að ræða og mikilvægt að missa ekki þennan hóp úr virðisdeðju samfélagsins.
- Áframhaldandi þáttaka þessa hóps í atvinnulífinu eykur líkur á öflugri viðspyrnu þegar Covid-19 faraldurinn er um garð genginn.
- Um mjög mörg verðmæt störf er að ræða. Sem dæmi má nefna störf í flugiðnaði. Samkvæmt skýrslu um efnahagslegan ábata af flugstarfsemi á Íslandi (Oxford economics) eru störf í þeim iðnaði 70% umfram meðalframleiðni annara starfa á Íslandi.

Tafla 1 óbreytt frumvarp

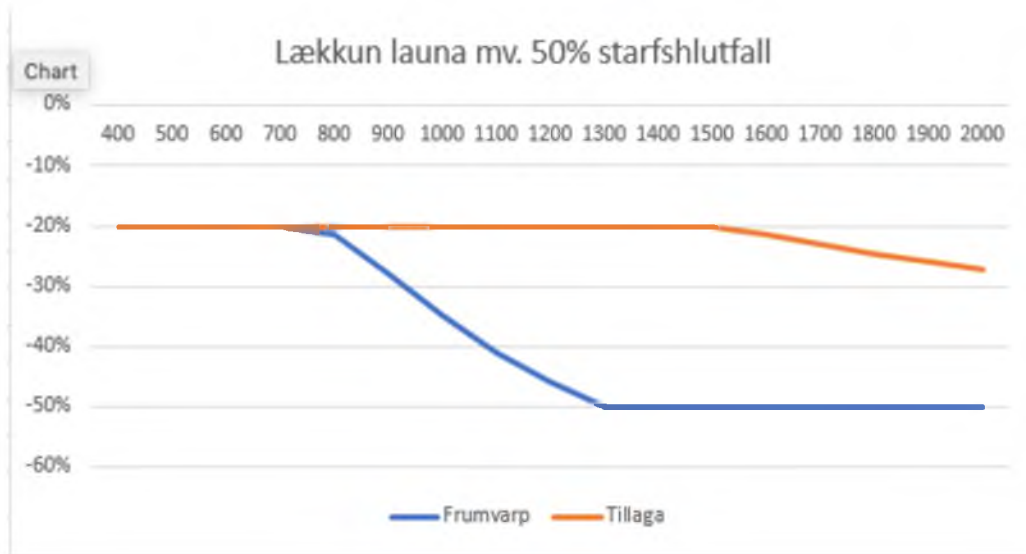
Frumvarp																	
Laun	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
80%	320	400	480	560	640	720	800	880	960	1040	1120	1200	1280	1360	1440	1520	1600
Hlutfall starfs	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
Hlutastarf	200	250	300	350	400	450	500	550	600	650	700	750	800	850	900	950	1000
Bætur	120	150	180	210	228	200	150	100	50	0	0	0	0	0	0	0	0
	30%	30%	30%	30%	29%	22%	15%	9%	4%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Laun	320	400	480	560	628	650	650	650	650	650	700	750	800	850	900	950	1000
Skattar	57	87	116	146	171	179	179	179	179	198	217	235	254	272	291	315	
Kostnaður ríki	63	63	64	64	57	21	-29	-79	-129	-179	-198	-217	-235	-254	-272	-291	-315
Lækkun launa	-20%	-20%	-20%	-20%	-22%	-28%	-35%	-41%	-46%	-50%	-50%	-50%	-50%	-50%	-50%	-50%	-50%

Tafla 2 breytt frumvarp

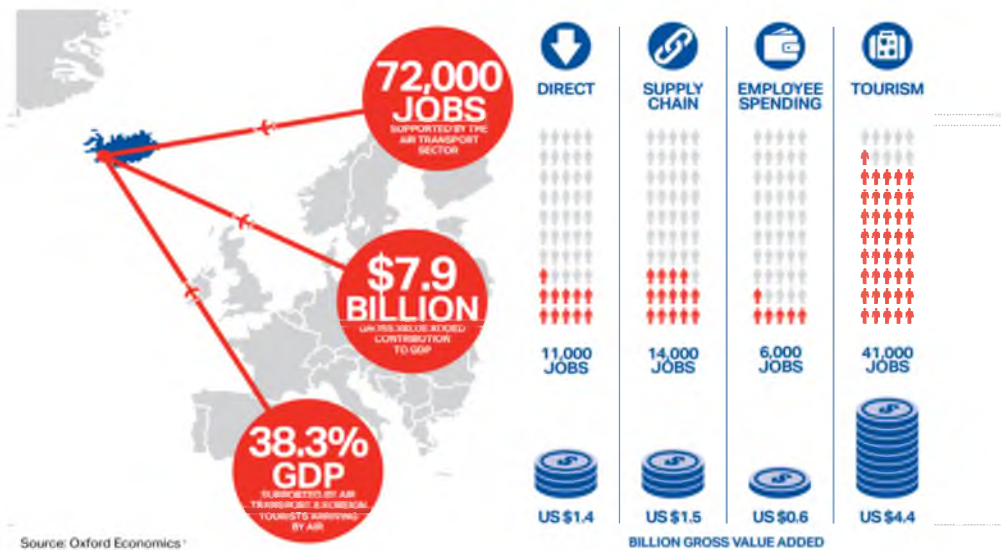
Tillaga																	
Laun	400	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000
80%	320	400	480	560	640	720	800	880	960	1040	1120	1200	1280	1360	1440	1520	1600
Hlutfall starfs	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
Hlutastarf	200	250	300	350	400	450	500	550	600	650	700	750	800	850	900	950	1000
Bætur	120	150	180	210	240	270	300	330	360	390	420	450	456	456	456	456	456
	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%	29%	27%	25%	24%	23%
Laun	320	400	480	560	640	720	800	880	960	1040	1120	1200	1256	1306	1356	1406	1456
Skattar	57	87	116	146	176	206	235	265	296	333	370	407	433	456	479	502	525
Kostnaður ríki	63	63	64	64	64	64	65	65	64	57	50	43	23	0	-23	-46	-69
Lækkun launa	-20%	-20%	-20%	-20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%	22%	23%	25%	26%	27%

Tafla 3 skýringarmynd

Tafla 4 íslenskur flugiðnaður

F.h. Félags íslenskra atvinnuflugmanna

Jón Þór Þorvaldsson, formaður

Félag íslenskra atvinnuflugmanna
Icelandic Airline Pilots' Association
Hlíðasmára 8, 200, Kópavogur